

Lindeuglen *Xanthia citrigo* (L.) – status

Otto Buhl og Niels Lykke

Den normalt gulorange bruntegnede og brunt ribbede ugle har været sjældent set i Fynsområdet de seneste årtier, så den er for nyere lepidopterologer et interessant dyr at stifte bekendtskab med, da den i øjeblikket må betegnes som en sjælden art i området.

Efter sidste fynsfortegnelse i 1986, er arten kun fundet i 9 eksemplarer på 8 lokaliteter :

1 stk. Dinestrup Strand, 1988; 1 stk. Hindevad, 1989; 1 stk. Svanninge Bakker, 1991; 1 stk. Gulstav og 1 stk. Sandholt-Lyndelse, 1997; 2 stk. Hvidkilde og 1 stk. Mesinge Mark, 1999; 1 stk. Otterup Mose, 2000.

Xanthia citrigo (L.).

Øverst – F: NG9355 Hofmangsgave, 21.-24.viii.1976 (O. Buhl).

Nederst - F: NG8854 Otterup Skov, 13.ix.2000 (Niels Lykke). Vingefang 34 mm. Foto OB.

På prikkortet kan det iagttages, at artens findesteder mest ligger i to striber over Fyn – fra Tranekær over Svendborg, Fåborg og til Assens samt fra Tåsinge, Svendborg, Ringe, Årslev, Odense til Hofmangsgave; samt i et område omkring Kerteminde.

I den første Fynsfortegnelse fra **1948** blev *citrigo* anset for "sjælden og enkeltvis" forekommende og var kun kendt fra 8 fynske lokaliteter.

Fra perioden **1948-1966** benævnes den "lokal og fåtallig" og meldes fra 4 nye lokaliteter.

I perioden **1967-1976** sker der en gevaldig opblomstring af forekomst og hyppighed, hvor arten benævnes "udbredt og ret almindelig". I slutningen af 1960'erne dukker arten op rundt omkring i Fynsområdet og er fx allerede meget talrig på sukkerlokning i Løgismose Skov i 1969 og bliver lidt senere i 1973 –1976 også almindelig i parken ved Hofmangsgave; pudsigt nok i hver sin ende af udbredelsen på Fyn. Også ab. *subflava* Ev. (den båndede form) meldes med et par eksemplarer fra henholdsvis Eskildstrup, 1969 og Lysemose, 1972 – begge fra det nordlige udbredelsesområde; formen er i følge Hoffmeyer østlig og forekommer normalt ikke vest for Storebælt. Hvilket måske indikerer migration fra øst i disse år.

Fra perioden 1967-1976 meldes arten fra 15 nye lokaliteter i distriktet; i alt fra 21 lokaliteter.

Den seneste fortegnelse dækkende årene **1977-1986** beretter om "tilbagegang", og *citrango* meldes i alt kun fra 6 lokaliteter, heraf kun 1 ny lokalitet fra perioden. Den store nedgang for arten sker omkring årene 1976 – 1977, hvorefter artens optræden og hyppighed igen bliver som før i tiden. Opgangsperioden varer altså ca. 10 år, hvorefter arten helt forsvinder fra de lokaliteter, hvor den var midlertidigt almindeligt forekommende.

Arten er altså fluktuerende, men da den hos os ikke umiddelbart skulle ligge på vest- eller nordgrænsen af sin udbredelse, er det op til hver enkelt læser at gisne om, hvad årsagerne hertil mon kan være. Hvis det virkelig er sådan, at dens fluktuerende tendenser er meget langbølget, så den kun opnår et toppunkt i bølgebevægelsen 1 gang hvert århundrede, kan der være lange udsigter til det næste toppunkt. Totalt er arten meldt fra ca. 33 fynske findesteder.

Larven, der er hvidpletet blågrå sort og hvidlinjet, lever i maj-juni af bladene på Lind (*Tilia*) og hovedsageligt på Småbladet Lind (*Tilia cordata*). Den er nataktiv og opholder sig om dagen mellem sammenspundne blade.

X. *citrango* betegnes generelt ikke som noget almindeligt dyr, og det gælder tilsyneladende i hele dens udbredelsesområde, som strækker sig fra det nordøstlige Tyrkiet, Kaukasus gennem Ural og Rusland til Vesteuropa; mod nord til Skotland og Sognefjord i Norge og mod syd til det nordlige middelhavsområde.